

Fiskets Gang

Utgitt av Fiskeridirektøren.

Kun hvis kilde oppgis, er ettertrykk fra „Fiskets Gang“ tillatt.

33. årg.

Bergen, Torsdag 6. februar 1947.

Nr 6

Abonnement kr. 10.00 pr. år tegnes ved alle postanstalter og på Fiskeridirektørens kontor. Kr. 16.00 utenlands.
Annonsepris: Pristariff fåes ved henvendelse til Fiskeridirektørens kontor. „Fiskets Gang“'s telefoner 16 932, 14 850.
Postgiro nr. 691 81. Telegramadresse: „Fiskenytt“.

Uken som endte 1. februar.

Rikt utbytte av storsild- og skreifiskeriene.

Meget fisk langs kysten forøvrig.

Uken som endte 1. februar må sis å ha vært en meget god fangstuke, idet begge de for tiden viktigste fiskerier vintersild- og skreifisket har gitt meget bra og lovende utbytte. For øvrig fiskes det også godt av forskjellig slags fisk langs kysten, således foregår det et meget godt pigghåfiske fra Måløy og også en del håfiske fra Nordmøre samt et stort seifiske på Sunnmøre. Fetsild- og småsildfisket er ubetydelig og deltakelsen meget liten.

Vintersildfisket.

Det har vært bra værforhold og meget godt fiske gjennom hele uken. Fisket som slo til for alvor den 27. januar om morgenen på feltet utfor Svinøy på Sunnmøre har etterhvert trukket seg sørover og har etterlatt betydelige forekomster på de forskjellige felt. Allerede tirsdag forskjøv tyngden i snurpefisket seg mot Kråkenesdjupet og onsdag ble det snurpet fra Stadhavet til Kvanhovden sør for Bremanger. Torsdag var der ikke noe snurping, men fredag kveld tok fisket seg opp igjen mellom Kvanhovden og Batalden og lørdag slo det til med stort fiske utfor Bulandet. Drivgarnsfiskets utvikling har fulgt snurpefiskets, men driverne har holdt seg mer stasjonære og har i det store og hele fisket meget bra på samtlige felt mellom Svinøy og Bulandet. Da sildetyngden gjennomgående har vært meget stor og da silden har gått meget tungt har der vært store skader på red-

skapene og i særdeleshet er det gått tapt mange drivgarnlenker på Sunnmøre.

Utbyttet av fisket i løpet av en ukes drift har vært 983 376 hl mot 138 762 hl samtidig i fjor. Sluttutbyttet av storsildfisket i fjor den 15. februar var på 1 379 900 hl. Med det rike fiske i siste uke har det ikke vært til å unngå at det i enkelte tilfelle har trukket noe ut med leveringen av fangstene. Utsiktene for fortsatt godt fiske synes å være de aller beste (se for øvrig tabell inne i bladet).

Skreifisket.

Vintersesongens muligens aller viktigste fiske — skreifisket — gir også et i det store hele godt utbytte.

I Finnmark drives det et til dels godt fiske, men skreifisket er nærmest ubetydelig. Av torsk av forskjellig slag er det fisket 1585 tonn i tiden inntil 25. januar.

I Troms fiskes det gjennomgående bra i samtlige distrikter uten at fisket egentlig kan kalles storveies. I siste uke var det 5—6 sjøværst dager og såvel fisket på bankene som under land er bra. Ukefangsten for Berg og Torsken oppgis til 482 tonn, Skjervøy 22 tonn, Tromsøysund 946, Tromsø by 355 tonn, Hillesøy og Øyfjord 744 tonn. Fylkets samlede fangstmengde er på 4513 tonn.

I Vesterålen og på Yttersiden av Lofoten går det også meget bra. Der var fullt sjøvær i samtlige di-

strikker hele uken gjennom. Ukefangsten for Øksnes og Langenes var på 300 tonn, totalfangsten er på 1523 tonn. For Øksnes og Langenes ble det i uken fisket 528 tonn, i alt er der fisket 2029 tonn. I Bø er ukefangsten 572 tonn, totalfangsten 1591 tonn, i Borge ukefangsten 516 tonn, totalfangsten 1078 tonn. Det tas gjennomgående bra fangster i samtlige distrikter på alle redskaper. Distriktets totalfangst er hittil på 6505 tonn, som må anses som meget bra.

I Lofoten hvor oppsynet ble satt 30. januar er der en del fisketyngde for Stamsund og Kabelvåg. Oppsynet oppgir fangstmengden til 2220 tonn, tranproduksjonen til 841 hl og rognproduksjonen til 391 hl saltet og 713 hl fersk. I fisket deltar det 1034 båter med 4343 mann. Der er til stede i fiskeværene 123 fiskekjøpere på land og 8 kjøpefartøyer. Der er 33 trandamperier i drift. Fiskevekten oppgis til gjennomsnittlig for 100 stykker garnfisk 400 kg, linefisk 370 og juksafisk 370 kg. Til 1 hektoliter lever medgår 720 kg garnfisk, 880 kg linefisk eller 840 kg juksafisk. Tranprosenten oppgis til 50. Fisket må i det store hele beskrives som ganske godt.

For Helgeland foregår det også en del fiske. Der er hittil fisket 123 tonn. I Salten er der fisket 8 tonn. I Sør-Trøndelag drives det litt fiske fra Halten. Fangstmengden hittil er på 5 tonn.

I Møre og Romsdal ble oppsynet satt 3. februar. Det er blitt meldt om bra fiskeforekomster for Smøla.

Den samlede fangst under skreifisket hittil er på 14 959 tonn — et meget godt resultat tatt i betraktning at det i fjor den 9. februar ikke var anmeldt fisket mer enn tils. 10 532 tonn. Resultatet er også framrakende sammenliknet med resultatene tidligere år på samme tid. I det siste har torskefisket i Nord-Norge vært en del genert av agnmangel, men der er nå framkommet storsildagn til fiskeværene.

Bankfisket og kystfisket.

Det meldes om bra fiske i Finnmark, dog en del varierende. I det siste skal det ha vært fisket bra både i bakken og på banken for Båtsfjord. Det ser i det hele ut til å være en del fisketyngde langs hele Finnmarkskysten, men bortsett fra en enkelt tur på Hjelmøybanken har der utenfor Østfinnmark ikke vært noen bankdrift. Utenom det torskekvantum som er oppgitt i forbindelse med skreifisket er der pr. 25. januar i Finnmark fisket 347 tonn hyse, 16 tonn brosme, 21 tonn kveite, 4,4 tonn flyndre samt litt uer, sei og steinbit. Fiskekvantumet for Finnmark inklusive torsk var på 1977 tonn.

Utenom skrei ble det til Tromsø innbrakt 3 tonn lange, 13 tonn brosme, 13 tonn hyse og 1 tonn kveite.

Denne fisk ble hovedsakelig tatt i forbindelse med skreifisket.

I Møre og Romsdal drives det et til dels godt pigghåfiske på Nordmøre og et betydelig seifiske med hovedtyngde på Sunnmøre. Fylkets ukekvantum oppgis til 964 tonn — et meget betydelig kvantum. Av de enkelte sorter må seien framheves særskilt med 768 tonn, dessuten ble det innbrakt 75 tonn torsk, 11 tonn lange, 6 tonn brosme, 6 tonn hyse, 83 tonn pigghå og mindre mengder av forskjellige andre fiske-slag. I forbindelse med seifisket har det i dagspressen versert en melding om at der ikke var omsetning for sei og denne ble måkt på sjøen. Undersøkelsen viser at ingen av de ordinære seifiskere som driver etter sei spesielt har foretatt styrting av fisk. Det antas at det i dette tilfelle dreier seg om sei som er fisket av mannskapene på en av de mange drivgarnfartøyer under nattens fiske. Vedkommende drivgarnbåt har muligens ikke engang tilbudt sin fangst til en ordinær kjøper men fallbudt den til befolkningen i et sunnmørsk fiskevær, som har vært vel forsynt. Noen tid til behandling av fisken har det ikke vært og ombord kan den ikke ligge, hvorfor en mindre fangst kan ha vært styrtet.

Fra Måløy har det også vært drevet et betydelig fiske, da især etter pigghå. Ukefangsten er på 531 tonn, hvorav nevnes 429 tonn pigghå, 32 tonn torsk, 15 tonn sei, 39 tonn lange, 10 tonn brosme, 3 tonn hyse samt litt kveite og reker.

Langs Vestlandskysten for øvrig er der bra forekomster av fisk og et ganske betydelig fiske både av sei, pigghå og andre fiskeslag.

Fra Kristiansand S meldes det at linefisket i skjærgården har vært meget godt. Fiskepartiene i siste uke har vært så store at det til dels har vært tregt med avsetningen. Der har også vært fisket ganske bra av reker — i uken vel 10 tonn, som alt er tatt under land, idet fisket på Revet ikke gir noe utbytte for tiden.

Fetsild- og småsildfisket.

Det er bare noen ganske få bruk som driver dette fiske nå.

I siste uke har det ikke vært sild å få i Troms, men på Rombakken i Ofoten har det vært bra forekomster og noen få bruk har tils. i løpet av uken fisket 2650 hl som alt er levert til agn. På Helgeland er det i uken blitt fisket på Vefsen 250 hl.

I Sør-Trøndelag er det praktisk talt ingen deltakelse i fisket. Ukefangsten er på ca. 70 hl.

Situasjonsrapporter for januar 1947.

Fra fiskeriinspektøren i Finnmark, datert 3. februar:

Den første del av perioden var der en del storm og kulde som hindret driften. Under de få sjøvær viste det seg å være meget fisk til stede under kysten av Østfinnmark. Fra omkring midten av januar ble værforholdene bedre med ganske pene fangster både fra banken og bakken. I slutten av måneden var fangstene overveiende mindre, særlig fra banken, og agntilførselen har også vært mindre tilfredsstillende. Ferskfiskmarkedet har vært mindre bra, hvorfor den overveiende del av torsken er blitt saltet. For de fleste vær har der vært mangel på kassemateriell. Deltakelsen i fisket synes noe bedre, men mange steder mangler egnerboder, som medfører at fremmede fiskere ikke kan delta i fisket. Det samme gjelder også de stedlige fiskere. For Vadsø har driften vært ubetydelig og tilgangen på fisk liten. For Vardø tok fisket seg opp omkring midten av måneden med fangster på opp til 8000 kg fra banken og 5000 kg fra bakken, omlag halvparten hyse. For Båtsfjord og Berlevåg har det vært tatt til dels gode fangster, ubetydelig hyse, men for tiden er der liten deltakelse, da få fremmede fiskere er kommet tilbake. Avsetningsforholdene er tilfredsstillende. Der klages over mangel på fiskeredskaper og egnerboder. For Mehamn har kun en skøyte vært i drift med bra resultat og 2 juksabåter med fangster på 400—600 kg. For Kjøllefjord er deltakelsen nå bedre. Grunnet gammel agn er fangstene ikke særlig store, men fiskerne mener der er fisk til stede ute ved kysten. For Honningsvåg er deltakelsen nå noe bedre med fangster fra 2500 til 5200 kg på skøytene og opp til 1100 kg på sjarkene. Der klages over mangel på føringskasser av høvlet materiell til bruk ombord i fiskerfarkostene. Fra Hjelmøybanken skal det være ilandbrakt til Havøysund en ganske pen fangst. For Vestfinnmark er deltakelsen i fisket noe bedre, men fangstene har vært sterkt avtakende den siste uke. Fiskerne venter nå på storsild som agn og tror på at fangstresultatene hermed skal bli bedre.

Fra fiskeriinspektøren på Vestlandet, datert 3. februar:

De første 2/3 av januar var værforholdene svært dårlige og hemmet alle fiskerier sterkt. Senere har det vært fint fiskevær.

Fiskeforekomstene synes å ha bedret seg i hele distriktet. Deltakelsen i fisket har imidlertid vært noe mindre grunnet reparasjonsarbeider til forestående vinterfiskerier som interesserer mest nå.

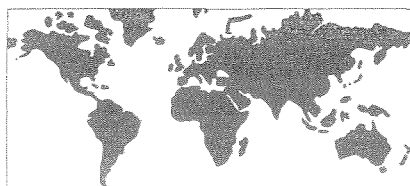
Det gode rekefiske i Egersundsdistriktet er nå mindre, men prisen er fortsatt god. Likeledes meldes der om mindre fisk å få på liner. Forekomstene av torsk, hyse og sei i Stavangerdistriktet har bedret seg både i indre og ytre strøk. Stavanger har likevel også denne måned måttet få tilførsler av fisk nordfra til dekning av ferskfiskbehovet. Det meldes om bra oppsig på snurrevadfeltene utenfor Karmøy, med fangster på opp til 1000 kg, og bra med sei på grunnene utenfor Skudenes. Fra Haugesundsdistriktet meldes også om bra med torsk, sei og brosme på liner. Vinterfisket etter hummer i Rogaland er nå for det meste

slutt. Fangstene kan betegnes som middels og prisen har vært bra. Fra Espevær rapporteres at storseien er kommet på seiskallene utenfor kysten, likeså er innsiget av lange begynt. Der meldes også om bra forekomster av lyr og en del pale. Rekefisket på Sletta har tatt seg godt opp i siste uke av januar og gitt gode fangster. Fra Bremnes og Fedje rapporteres om mindre fiskeforekomster, med unnatakelse av litt sei og lange i Bremnesdistriktet. Ved Stad er tatt bra fangster med snurrevad, opp til 2700 kg. Pigghåfisket i Sogn og Fjordane har vært meget godt, og på dagsturer 20 kvartmil av land er tatt fangster på opp til 14000 kg. Håbrandfisket har vært noe mindre, og har for øvrig vært hemmet av de ugunstige værforhold. Storsilden, som samler størst interesse her i distriktet, kom i år 3 dager tidligere enn i fjor. Den kom i år inn på Svinøyfeltet, og allerede første dag ble der tatt meget gode fangster, opp til 3300 hl. Værforholdene var usedvanlig gunstige, men det meldes likevel allerede om en del skader på snurpe- nøter og tap av drivlenker på grunn av sildetyngden, som var meget store. Silden fortsetter sin gang sørover, og en får håpe at de gode vær- og strømforhold vil vedvare.

Forholdene for tilvirkerne ligger gunstig an. Det syntes en tid vanskelig om kasser og tønner, men meget har rettet på seg den senere tid.

Verre ligger det dessverre an med redskaper til fiskerne, spesielt vårsild- og seiegarn. En får håpe at alt som kan gjøres, blir gjort for å få mest mulig av disse fram til fiskerne så snart som mulig, for redskapssituasjonen er meget vanskelig for de aller fleste vårsildfiskere i dette distrikt. Tilførselen av oljeklær er bra og likedan kvaliteten. Vanskeligere er det med gummistøvler, men det synes som at også dette spørsmål vil bli løst med det aller første.

I løpet av januar har samtlige fiskesalgslag i distriktet fått råfisklovens beskyttelse, og lagene er allerede i gang med omsetningen.

Ut- landet.

De østkanadiske fiskerier.

Fra fiskeriattaché Nils Jangård har en mottatt en rekke rapporter gjeldende fiskeriene i de østkanadiske provinser Nova Scotia, New Brunswick og Prince Edward Island for tiden mai—desember 1946. Sesongen i disse farvann åpnes omkring mai måned, og spesielt for forskerfiskeriene utover Nova Scotia fiskes det vesentlige av fangsten i tiden mai—september. De viktigste sildefiskerier i denne provins foregår også på denne tid. I New Brunswick spiller sardin- fisket en ganske betydelig rolle. Fangst foregår i hele sesongen mai—desember, men de betydeligste mengder fiskes i juli—oktober. For provinsen Prince Edward Island har fisket etter lysing vært det mest kvantumsgivende. I denne provins samles der også betydelige mengder tang (Irish Moss) som tørres. For samtlige 3 provinser spiller hummer- fisket en betydelig rolle på grunn av det høye økonomiske

utbytte dette fiske gir. Samlet fangstmengde av alle sjøprodukter for provinsene sett under ett var i 1946 tilsammen 275 004 tonn.

En hitsetter en oppstilling over det som er fisket av de forskjellige fiskeslag og av hummer tillikemed produksjonen av Irish Moss og av sildeskjell i de 3 provinser. En summerer ikke sortene, da oppgaven ikke kan betraktes som samlet oppgave over de østkanadiske fiskerier, idet oppgaver fra provinsen Quebec ikke har vært tilgjengelige.

Fisket i tiden mai—desember 1946 i lbs.

	Nova Scotia	New Brunswick	Prince Edward Island
	Tonn	Tonn	Tonn
Torsk	76 871	9 921	2 053
Sild	48 756	24 797	323
Hummer	3 345	2 541	709
Alewives	1 507	4 947	—
Hyse	8 133	107	—
Sei (lyr)	8 489	1 392	—
Makrell	6 908	1 016	366
Sardiner	630	41 071	—
Laks	257	323	—
Sildeskjell	—	910	—
Kveite	269	—	—
Lysing	4 206	251	2 845
Irish Moss	—	—	2 791

Fangstutbyttet i sin helhet anses som meget tilfredsstillende, og er for flere sorters vedkommende betydelig større enn i 1945. Det gis dog uttrykk for at makrellfisket har vært skuffende.

Samlingen av sildeskjell blir drevet meget iherdig. Skjellene selges til perleessensfabrikker beliggende i Maine, U. S. A. Prisen på sildeskjell var i juni måned opp i \$ 3,75 pr. pund.

Prisen på en del fiskesorter falt i løpet av året, således på sei fra 4¼ cents pr. pund til 2½ cents. Prisen på hummer har i årets løp falt fra 42½ cents til 35 cents pr. pund. Prisen på hyse, som er sterkt etterspurt til filetfrysing, er falt til 7 cents og torsk til salting til 3½ cents. Den alminnelige mening eller frykt er at fiskeprisene vil falle utover 1947.

Islandsk filef.

I desember måned ankom til New York fra Island 1000 tonn frossen torske- og hysefilet, hovedsakelig i 1 pund cellofanpakninger og resten i 5 og 7 pund pergamypakning.

Økning i de amerikanske jernbanefrakter.

I tiden mellom 1. januar og 28. februar vil nye fraktrater tre i kraft for jernbanetransport og transport på vannveiene i U. S. A. Alle grunntariffer kan økes med 20 pst. Fisk og fiskeriprodukter blir gjenstand for denne fraktøkning, dog tiltates ikke frakten for fiskeoljer øket med mer enn 12 cents pr. 100 pund, og hermetiske fiskevarer med mer enn 13 cents pr. 100 pund.

I det såkalte »Official Territory» (inkluderende landområdet mellom Mississippifloden, De Store Sjøer, Atlanter-

havskysten og Mason—Dixonlinjen) vil økingen bli noe høyere for partier mindre enn vognlast og »any quantity»-trafikk. I disse tilfelle vil fraktratene bli øket med 25 pst. innen »Official Territory» og 22,5 pst. mellom disse og andre områder.

Det hollandske sildefiske.

I uken til 18. januar ble det bare ilandbrakt 477 tønner steurharing og 29 tønner ijleharing samt 48 tonn fersksild. I hele sesongen er det blitt ilandbrakt 778 329 fiskepakete tønner saltsild, og dertil 23 360 tonn fersksild.

Det svenske sildefiske.

I uken som endte 25. januar ble det i Sverige ilandbrakt 925 tonn trålsild tatt vest av Vinga, ved Hammeskär, Halsebanken og Haken, samt dertil 81 tonn snurpesild. Trålsilden ble betalt med 24 til 51, gjennomsnittlig 30 øre pr. kg i Gøteborg. Siden sesongens begynnelse 1. juli er der ilandbrakt, 483 tonn garnsild, 30 070 tonn trålsild og 2347 tonn snurpesild, tilsammen 32 820 tonn mot 23 849 tonn i samme tidsrom foregående sesong. I inneværende sesong er det blitt saltet 12 811 tonn sild, mot i foregående 9612 tonn.

Det meddeles for øvrig at vinterens sildefiske på vestkysten ser ut til å bli mislykket.

Værforholdene har i mange uker hindret fiskerne i å gå ut, og de dagene man har vært ute, har fangsten som regel vært liten.

Trålsildefisket har også gitt dårlige resultater de siste ukene. Dårlige avsetningsmuligheter har i det hele tatt gjort dette fiske ulønnsomt. En del båtlag har derfor isteden begynt å ruste seg ut for snurrevadfiske i Nordsjøen.

Finske fiskere får fiske i svensk farvann på Bohuskysten.

»Strömstads Tidning» skriver den 18. januar, at der de nærmeste dager ventes til Lysekil en del finske fiskefartøyer som skal drive sildefiske på Bohuskysten. Et finsk selskap har fått tillatelse av vedkommende svenske myndigheter til å fiske i disse farvann, og ilandbringe fangstene i Lysekil. Hensikten er at finnene selv skal gjøre et forsøk på å skaffe fisk til dekning av finsk behov.

Avtale er blitt truffet med Bohusläns Islandsfiskeres Förening om at de finske sildeutrålerne skal få salte sine fangster ved foreningens salteplasser på Grötö. Etter behandlingen i Lysekil vil saltsilden bli fraktet pr. jernbane gjennom Sverige, og dernest pr. skip til Finland.

Solexol-prosessen som øker vitaminutbyttet og muliggjør vitaminekstrahering av sildoljer.

En ny prosess for framstilling av spiseoljer og oljer til industrielt bruk, som er uteksperimentert av ingeniørfirmaet The M. W. Kellogg Company, Jersey City og New York, som nå står til avbenyttelse for den farmasøytiske industri og næringsmiddelindustrien, vil bringe en betydelig forøkelse i hele den amerikanske nasjons produksjon av vitaminene A og D, og medføre vesentlige økonomiseringer i framstillingen av vitamin-oljer. Prosessen kjent under forretningsnavnet —

Solexol — er blitt en kommersiell realitet etter flere års eksperimenter, og anlegg som benytter metoden blir nå framstillet til flere ledende vitaminolje-selskaper.

Utstrakte forsøk har bevist at prosessen ved at den anvender et fullstendig nytt, ikke-kjemisk prinsipp ved ut-

vinningsen av vitaminer bringer industrien besparelser som ikke har vært mulige ved hjelp av noen annen metode. Prosessen som er verdifull ved vitaminproduksjon på basis av høye konsentrater som hai-, kveite- og torskelever, har ennå større betydning ved sin anvendbarhet overfor lav-potensielle

Utførselen av fisk og fiskeriprodukter i oktober 1946 fordelt på land.

Etter Statistisk Sentralbyrås månedsoppgaver.

	Okt. tonn	Jan./okt. tonn		Okt. tonn	Jan./okt. tonn		Okt. tonn	Jan./okt. tonn
<i>Fersk sild i alt</i>	776	52 945	<i>Salt sild i alt</i>	5 585	98 247	Sveits	510	668
Belgia	—	622	Danmark	120	608	Sverige	—	3 313
Færøyane	—	68	Finnland	15	636	U. S. A.	25	223
Frankrike	—	1 053	Frankrike	—	1 035	<i>Dampmedisintran</i>		
Irland	—	51	Polen	—	9 029	<i>I alt</i> . . . . . hl	6 978	97 722
Sverige	79	950	Sovjetsamveldet . .	541	14 092	Belgia	12	3 381
Storbritannia	—	17 136	Storbritannia	—	1 628	Bulgaria	—	3 020
Tyskland	663	32 976	Sverige	1 995	9 345	Danmark	115	1 502
Palestina	—	54	Tsjekkoslovakia . .	619	3 946	Finnland	—	164
<i>Fersk fisk i alt</i>	2 279	21 401	Tyskland	1 705	55 684	Frankrike	689	5 434
Belgia	52	1 099	U. S. A.	549	1 748	Hellas	255	266
Frankrike	—	4 863	Palestina	—	259	Italia	86	6 703
Nederland	—	176	Andre land	41	237	Nederland	1 064	5 961
Storbritannia	145	3 795	<i>Fisk saltet i alt</i> . . .	735	32 613	Polen	—	10 119
Sveits	55	154	Belgia	3	69	Spania	386	601
Sverige	11	284	Frankrike	—	4 487	Storbritannia	637	637
Tyskland	1 974	10 598	Hellas	—	4 694	Sveits	295	1 709
Palestina	—	319	Italia	—	13 018	Sverige	293	15 360
Andre land	42	113	Nederland	—	183	Tsjekkoslovakia . .	645	20 233
<i>Tørrfisk i alt</i>	1 907	8 167	Sverige	108	721	Ungarn	444	444
Belgia	20	470	Sovjetsamveldet . .	—	4 268	Canada	17	800
Italia	1 000	5 202	Tyskland	602	4 071	U. S. A.	1 248	12 116
Nederland	102	577	U. S. A.	—	955	Cuba	125	762
Sverige	499	520	Andre land	22	147	Mexico	16	508
Sør-Afrika-Samb . .	—	19	<i>Fiskehermetikk ialt</i> .	1 765	23 601	Argentina	—	792
Br. V. Afrika	72	665	Belgia	48	1 014	Brasil	188	1 013
U. S. A.	169	496	Frankrike	7	1 807	Columbia	229	639
Cuba	—	8	Polen	—	1 352	China	—	3 128
Argentina	14	51	Storbritannia	1 157	10 264	Palestina	38	254
Brasil	15	111	Sveits	143	192	Hong-Kong	—	317
Andre land	16	52	Sverige	10	65	Andre land	196	1 859
<i>Klippfisk i alt</i>	2 722	22 897	Tsjekkoslovakia . .	66	273	<i>Annen tran i alt hl</i> .	13 776	94 279
Italia	—	1 551	Palestina	216	533	Belgia	939	10 679
Portugal	1 501	9 415	U. S. A.	74	7 767	Danmark	2 230	14 341
Spania	—	1 744	Andre land	44	334	Finnland	—	2 071
Port. Afrika	152	507	<i>Sildemel og fiske-</i>			Frankrike	1 667	2 205
Cuba	437	4 400	<i>mel i alt</i>	685	7 438	Hellas	—	590
Mexico	196	669	Belgia	150	500	Italia	107	1 093
Argentina	53	1 008	Danmark	—	1)2 011	Nederland	169	2 660
Brasil	291	2 861	Nederland	—	1)723	Sveits	645	5 345
Uruguay	—	251				Sverige	5 332	23 392
Palestina	13	230				Tsjekkoslovakia . .	2 367	24 010
Andre land	79	261				U. S. A.	—	5 645
						Palestina	16	816
						Andre land	304	1 432

1) Tallet er rettet.

fiskeoljer Ennå er sardin-, sild- og menhadenoljer ikke blitt benyttet som kilder til vitaminframstilling, idet de fleste oljer av denne art bare finner industriell anvendelse.

Den nye prosess utvinner helt effektivt vitaminoljedelene fra disse lav-potensielle kilder, og yter dessuten rike konsentrater som passer til fjærkre- og dyreføde.

Denne innvinning av vitaminer anses som spesielt betydningsfull, fordi bestanden av soupfin-hai, hvis lever er særdeles rik på vitamin A, er atvakende på grunn av beskatingen. De små fangster av soupfin-hai er en av årsakene til den nåværende knapphet på vitamin A.

Prosessens som er enkel i prinsipp og billig i drift, gir lavere driftsomkostninger enn noen annen kjent metode med samme formål. Vitaminprodukter som er framstillet ved hjelp av prosessen kan derfor selges med fortjeneste til lavere priser enn liknende produkter.

Solexolprosessen atskiller seg avgjort fra samtlige andre metoder for vitaminutvinning ved at den er ikke-kjemisk. I motsetning til andre i bruk værende metoder utvinnes vitaminene i naturlig form, og ikke i kjemisk forandret form. Den har dessuten den fordel å være en sammenhengende hurtig-prosedy og ikke en besværlig porsjonsvis kokningsprosedy. Den er derfor langt bedre egnet for fabrikkasjony i stor målestokk. Da prosessen arbeider ved relativt lave temperaturer berger den hele vitamininnholdet i råstoffet i motsetning til det tap ved dekomposisjony som hyppig er resultatet av de høye temperaturer som benyttes i andre metoder. Det viktigste av alt, er at den er den eneste brukbare metode for rafinering av vitaminoljer fra lav-potensielle fiskeoljer.

Sett fra et økonomisk synspunkt er det av nesten like stor betydning at de etter ekstraheringen gjenværende oljemengder er sammensatt av verdifulle glyserider av utmerket kvalitet, som kan selges til svært fordelaktige priser til maling- og såpeindustrien samt andre industrier.

Eksempelvis kan det nevnes at 100 pund sardinolje kan utbringes til:

10 punds vitamin A- og D-konsentrater.

35 punds tørke-olje-forsterker (drying oil fortifier) (verdifullt for maling- og fernissfabrikasjony).

45 punds linfrøoljeerstating (selges til malingsindustrien).

3 pund stearin til bruk i smult (til ernærings- og industriformål).

4 punds fettsyrer i ren tilstand (av betydning for fabrikanter av formstoffer (plastics and plasticizers)).

3 punds gjenværende materiale (rent konsentrert materiale til farmasøytisk fabrikat).

At det faktisk ikke blir noe tap av vitaminer ved varmedekomposisjony eller ved kjemiske reaksjony, vil innlysende også bety en økonomisk vinnning ved produksjony på grunnlag av fiskeleveroljer med høyt vitamininnhold. Der kan framstilles vitaminkonsentrater med råmaterialeets mangedobbelte vitaminstyrke.

Mulighetene for økonomiske besparelser er store. Bare i Kalifornia gikk det i 1944 tapt 8925 milliarder vitamin A og 5057 milliarder vitamin D enheter ved at sardinoljen ble solgt ubearbeidet til industriell bruk. Dette er ensbetydende med et tap på 3,5 millioner dollars for fiskeoljeproducentene i Kalifornia, bortsett fra at den alminnelige vitaminknapphet ville være avhjulpet, dersom metoden hadde vært benyttet.

En representant for den farmasøytiske industri som har

studert prosessen inngående med henblikk på vitamin-ekstrahering er kommet til følgende konklusjony:

»Den nye metode vil gi vitaminindustrien 2 viktige fordeler: a) større kvantum og bedre kvalitet av de hardt tilfregte standardspesifikasjonene A og D i vitaminoljer; og b) utsikter til stor øking i utbyttet av salget av de devitaminiserte oljerester.»

»Da framstillingen er ikke-kjemisk er de gjenværende devitaminiserte deler tilgjengelige i usvekket tilstand. Etter bleking, deodorisering og rafinering, vil disse kunne finne en mangfoldighet av anvendelser i industrien.

En talsmann for Kellogg-selskapet peker på at mens prosessen nå har bevist sin effektivitet ved utvinning av vitaminer fra fiskeleveroljer, er den også fullt brukbar for andre oljer med vitamininnhold. Det drives fortsatte laboratorieforsøky i denne retning, og midlertidige resultater antyder at metoden vil vise seg virkningsfull og økonomisk ikke bare ved utvinning av vitaminer av fiskeoljer, men også av vegetabiliske oljer. (»Fishing Gazette«, New York, desemberutgave).

Markedsnytt.

Avskrift i oversettelse av skrivelse av 21. januar 1947 fra Den britiske ambassade, Oslo, til Fiskeridepartementet.

Jeg har mottatt følgende telegram fra Ministry of Food, datert 20. januar:

1. I 5 ukers perioden fra 28. januar til 3. mars 1947, begge datoer innbefattet, vil maksimumskvantumet av norsk ferskfisk i kasser som kan ilandføres i Storbritannia utgjøre 300 tonn pr. uke i stedet for som nå 250 tonn.
2. Listen over tillatte fiskesorter vil bli som nå, nemlig: slettvar, steinbit (flådd og hodeløs), torsk (herunder ikke torskefilet), sandflyndre (ikke under ½ lb.), pigghå (flådd og hodeløs), hyse, lysing, kveite, lomre, lange, glassflyndre, flyndre (ike under ½ lb.), lyr, rokkevinger, rogn, sei (ikke under 4 lbs.), skatevinger, tunge, pigghvar, hvitting (ikke under ¼ lb.) og mareflyndre.
3. Forsendelse kan skje til fiskehandlere hvor som helst i Storbritannia, men ikke mer enn 50 prosent av det tillatte ukekvantum må sendes til London.
4. Hvis 50 prosent av den ukentlige kvote til provinsmarkedene ikke kan skipes fullt ut i en uke, kan restkvantumet for samme uke overføres til den følgende uke eller uker i samme importperiode.

Aalesunds Rederiforenings Sælfangergruppe om selfangsten i 1946.

Kvitsjøen.

Der ble til dette felt anmeldt en deltakelse på kun 6 mindre fartøyer på tilsammen 134 br.tonn. Da forholdene vedrørende Kvitsjøkonsesjonyen på den tid ennå ikke var helt avklart etter krigen, og deltakelsen var så ubetydelig for dette år, — så lyktes det ikke å få ordnet leidebrev for disse fartøyer.

Vesterisen.

Her deltok 11 fartøyer fra Sunnmøre. Værforholdene var stort sett gode, men det lyktes ikke å finne fram til yngleplassene i rett tid grunnet tett is og

blåsørpe og lite siktbart vær. Fartøyene kom først i fangst 6.—8. april, og selungene var begynt å gå i vannet. Den ene av selfangerne — nemlig »Fridthjof« — forliste omkring midten av april. De øvrige 10 fartøyer hadde en sluttfangst på tilsammen ca. 18 000 dyr. Herav var ingen prima whitecoats, og fangsten bestod av ca. 10 000 selunger, mest simpel overgang og lørv samt småsel, videre ca. 6000 blueback (blårygg) og resten klappmyss og sadlers.

Da prisene var gode, spesielt for blueback, så ble turen tilfredsstillende. Avklaringsveriden kan anslås til ca. kr. 1 000 000, eller ca. kr. 60 pr. dyr i gjennomsnitt for tilsammen spekk og skinn.

Nyjundland-feltet.

Her deltok bare M/S »Polarbjørn« som rustet ut fra Halifax N. S. Forholdene på dette felt var heller ikke gunstig i ungseltiden. Man fikk ingen whitecoats, og kom først i fangst omkring midten av april, da man fangstet ca. 2000 gråsel og ca. 800 blueback. Resten var sadlers og brunsel, i alt tilsammen ca. 7000 dyr og ca 140 tonn spekk. Spekket fra løsfangsten ble losset i Halifax og resten av fangsten ble hjembrakt til Brandal. Utbyttet var tilfredsstillende.

Grønlandsstredet.

Fra Sunnmøre deltok de samme 10 selfangere som var i vesterisen. Forholdene her var noenlunde tilfredsstillende. Man kom i fangst den 15.—20. juni, og de fleste fartøyer hadde noenlunde full fangst fra ca. 1100 til ca. 2300 dyr, i alt ca. 16 000 dyr, mest klappmyss, men også en del blårygg (ikke pels). Noen fartøyer hadde dessuten fra 60 til 110 fat håkjerringtran hver. Prisene var tilfredsstillende og avklaringsutbyttet kan anslås til ca. kr. 900 000, som gjør turen brukelig.

Utgiftene med utrustningen er imidlertid meget høye, og spesielt er reparasjonsutgiftene store for selfangerne.

Vi vil bemerke at fangstfolkene etter 5—6 års fredning (grunnet krigen) hadde ventet å se mer øking i selbestanden. Man frykter for at den ikke er øket som ventet. Den var sannsynlig så pass hardt beskattet inntil 1940, at der eventuelt måtte flere fredningsår til før man ser merkbare forandringer i bestanden.

Vi frykter for at med den forøkelse i flåten som kommer til neste sesong og videre med de bestilte nybygg, som alle nå blir forholdsvis mer effektiv i fangsten, så vil der bli altfor stor beskatning i vesterisen. En framtidig lønnsomhet for selfangerne vil derfor avhenge meget av om man igjen kan oppta en

lønnsom fangst i Kvitsjøen, samt eventuelt flere skip til Nyfundland-feltet. Til sistnevnte felt bør man imidlertid helst ha fartøyer på minst 200 br.tonns størrelse og av sådanne er det få at de gamle og kanskje bare en eller to av de prosjekterte nybygg.

Færøyenes fiskerier.

I krigsårene var det omtrent bare de færøyske trålere som fisket selv. De andre mer gammeldagse slupper og skonnerter kjøpte fisk på Island og var nærmest å betrakte som transportskip. Både trålerne og de øvrige fartøyer eksporterte fisken til Storbritannia. Prisen på den torsk som i 1940—43 ble kjøpt på Island var ca. gjennomsnittlig isl. kr. 0,40 til 0,45 pr. kg, og denne forretning ble meget innbringende på grunn av de høye maksimalpriser i Storbritannia. I den siste del av krigstiden tillot ikke Island færingerne å kjøpe så meget fisk, men leiet istedenfor en stor del av den færøyske fiskeflåte til transport. Dette viste seg også å være forholdsvis lønnsomt, fordi maksimalprisene i Storbritannia ble redusert etter hvert som krigsrisikoen ble mindre. Men de første årene var seilassen meget risikabel og Færøyane mistet ved krigsforlis 24 skip og 127 mann. Av trålerne gikk 4 tapt, og dessuten noen av de største skonnerter.

En oppgave utvisende eksporten av færøysk ferskfisk i årene 1940—44 hitsettes:

År	Total eksport			Herav trålerne		
	Ant. turer	Tonn	Brutto salgssum	Antall turer	Tonn	Brutto salgssum
			£			£
1940.....	301	18 386	627 233	101	9 086	295 750
1941.....	522	29 137	1 822 132	27	2 485	156 423
1942.....	528	33 262	2 095 494	33	3 610	247 346
1943.....	452	31 898	1 966 982	37	4 936	308 570
1944.....	551	39 290	2 341 058	49	7 341	436 624
I alt	2 354	151 973	8 852 899	247	27 458	1 444 713

Også i 1945 ble fisken for det meste eksportert i fersk stand, mens et ubetydelig kvantum ble tilvirket som saltfisk og eksportert til Danmark til gode priser. Ferskfiskeeksporten var på 25 048 tonn til verdi £ 1 482 843.

I 1946 har man anslagsvis nådd opp i en eksportverdi for ferskfisk til Storbritannia på £ 950 000, idet innførselen kunne skje uten restriksjoner.

Saltfisktilvirkingen er blitt gjenopptatt, men ikke i større målestokk. Anslagsvis ble der produsert 4000 å 5000 tonn saltfisk, som ble solgt til den meget for-

delaktige pris d. kr. 1,45 à 1,50 (middels stor fisk) pr. kg til Danmark, men avhentet på Færøyaner. Enkelte partier ble betalt med opp til d. kr. 1,75. På Færøyaner er man av den oppfatning at Danmark benytter denne saltfisk til byttheandel med Italia, Polen og Tsjekkoslovakia. Der finnes ingen beholdninger av saltfisk.

Fiskeflåten.

Årene 1945 og 1946 har vært benyttet til å fornye fiskeflåten og modernisere den brukbare del av den gamle. Den 5. desember 1946 hadde Færøyaner ifølge en fortegnelse i avisen »Dimmalætting« 32 trålere på mellom 262 og 450 br. reg. tonn, og senere skal der visstnok ytterligere være kjøpt 4 eller 5 trålere. De fleste av trålerne er innkjøpt fra Storbritannia, men i den senere tid er det også blitt kjøpt noen eldre trålere på Island. Færøyaner vil om kort tid ha i drift 37 trålere mot før krigen 9. Dette er en voldsom øking tatt i betraktning at det færøyske folk er på 30 000 hoder, kvinner og barn medregnet. Mange av trålerne er eldre, men de som ikke er blitt klasset i 1946 vil bli det i 1947. Blant trålerne er der også 3 på hver 450 br. reg. tonn, som er under bygging i Storbritannia. Dette er helt moderne oljefyrte skip med stor aksjonsradius.

Utenom disse trålere gjengir også avisen en fortegnelse over 64 andre fiskeskip av størrelse fra 15 oppover til 80 tonn, som fisker med snurrevad og lettere trålredskaper (småtrålere). De fiskerfartøyer på 60 til 100 fot som benytter trål har stort sett gjort det meget bra. I siste halvår av 1946 har disse fartøyer vesentlig fisket på bankene i Nordsjøen sør for Shetland, og har levert fisken i Hull, Grimsby og Aberdeen. Det beste resultat hadde en ny svenskbygget båt på 70 tonn, som i løpet av 5—6 måneder leverte fisk for £ 11 000, mens gjennomsnittet for samtlige av denne type ligger på £ 8500. Snurrevad-fartøyer av omtrent samme størrelse har fisket for liknende beløp.

Ved siden av de ovenfor nevnte fiskebåter har Færøyaner dessuten en del linefiskefartøyer og noen skonnertar på 250 til 500 tonns lasteevne.

Trålerne og de nye snurrevad-fartøyer eies i alminnelighet av aksjeselskaper, og finansieringen skjer som regel gjennom P/F Sjøvinnubankin, som yter 1. prioritetslån, mens Lagtinget har bevilget til et større fond, fra hvilket man har kunnet oppnå ytterligere lån og finansiering, hvis det har vært nødvendig.

Om et så lite samfunn som det færøyske kan makte en så voldsom fiskerimessig ekspansjon på så kort

tid, er et spørsmål som ikke er enkelt å vurdere. Særlig er det vanskelig å si hvordan markedsprisene vil stille seg.

Produksjonen.

Færøyaner forhåndsforhandler om en prolongasjon av ferskfiskavtalen med Storbritannia som har vært gjeldende de siste år. Subsidiært søkes oppnådd en kvote på 40 000 pluss 45 000 tonn pr. år, som man mener å være sikker på å oppnå. Det ser ut som om Storbritannia har fattet særlig velvilje overfor Færøyaner, og at de av særlige grunner ønsker at Færøyaner skal ha en moderne fiskeflåte til disposisjon. Fra 1. januar har Storbritannia igjen gitt tillatelse til levering av hodeløs fisk. Det antas derfor at driften i tiden framover vil bli meget lønnsom.

I sommerperioden med vanskeligere omsetningsforhold for ferskfisk, akter de fleste seg på torskefiske ved Grønland og Island med salting for øye. Det foreligger allerede ganske gode kjøpetilbud fra Danmark til omkring d. kr. 1,40 pr. kg. Det er visstnok også hensikten at skonnertene skal tas ut av fraktfart for å delta i dette fiske. På grunn av den stadig vanskeligere kullsituasjon i Storbritannia tør det være tvilsomt om dette program kan gjennomføres for de kullfyrte tråleres vedkommende. Det er ikke sikkert at Storbritannia vil allokere bunkers i nødvendig utstrekning når saltfisken ikke blir levert i Storbritannia, hvor prisene på saltfisk ligger betydelig lavere enn i Danmark.

På grunn av mangelen på arbeidskraft og høye arbeidslønninger, er produksjonen av klippfisk og tørrfisk på Færøyaner overhode ikke gjenopptatt, og vil vel neppe bli det de første par år.

Fiskerikonferansen i London.

Da den siste verdenskrig var endt og man begynte å ta opp normalt fiske i Nordsjøen, viste det seg at fiskebestanden var øket meget sterkt samtidig som også fiskens størrelse var øket. Dette var en gjen-takelse av den utvikling som man kunne stadfeste etter forrige verdenskrig.

På engelsk initiativ ble det holdt en internasjonal fiskerikonferanse i London i 1946, hvor man drøftet tiltak for bevaring av fiskebestanden i Nordsjøen. På denne konferanse ble det oppnådd enighet om å øke maskestørrelsen i snurrevad og trål og andre notredskaper som slepes langs bunnen, og der ble også enighet om minstemål for visse fiskeslag.

På konferansen i 1946 var den alminnelige oppfatning at de besluttede maskestørrelser og minstemål ikke var tilstrekkelige til å hindre en overbeskatning av fiskebestanden, og der ble diskutert hvilke andre midler som var nødvendige. Drøftelsene resulterte i at det ble anbefalt oppnevnt en internasjonal komité for videre behandling av spørsmålet. Det var forutsetningen at denne spesialkomité skulle avgi innstilling innen april 1947.

Denne komiteen har nå hatt sitt første møte i London i dagene 20.—26. januar. Norge var representert i komiteen av Fiskeridirektør Ola Brynjelsen og fiskerikonsulent Gunnar Rollesen, og som komiteens rådgivere tjenstgjorde fiskerinspektør Buvik Kristiansand S og fisker Karl Mannes, Åkrehamn. Komiteen kom imidlertid ikke til noe endelig resultat på dette første møte, og man ble enige om å holde et nytt møte i slutten av mars. Man fikk imidlertid framlagt de forskjellige lands syn på hvordan man best kunne holde fiskebestanden i Nordsjøen på et rimelig nivå. De forskjellige lands forslag ble diskutert, og man drøftet muligheten av at hvert land kunne gjennomføre den regulering som passet best for vedkommende land, under forutsetning av at de forskjellige reguleringstiltak var likeverdige.

Før komiteen trer sammen på ny vil saken bli drøftet med representanter for fiskernes organisasjoner, antakelig i et møte i mars.

Ferskfisktransport frå Ålesund til Oslo.

Torsdag 23. januar ble det sendt en kjempestor kjølebil full av fersk fisk fra Ålesund til Oslo. Bilen laster mellom 5 og 6 tonn fisk, og holder en temperatur av $\div$ 3 grader C.

Føret var vanskelig, og bilen stor og veiene smal, så turen tok hele 20 timer, men under bedre forhold kan den gjøres fortere. Imidlertid tillater ikke veimyndighetene at denne svære bilen blir brukt, da den er alt for bred for veien og for tung for broene. Den skal nå forsøke ruten Trondheim—Oslo i stedet.

Andre har arbeidet med det samme prosjektet.

Tidlig i høst begynte noen ferskfiskeksportører i Ålesund å interessere seg for planen om å sende »levendefisk« fra Ålesund til Oslo med ganske alminnelige lastebiler. Det var særlig sei de tenkte på, vanlig ½ kilos småsei med lever og rogn, som det er så mye av på etterhøsten.

Det lykkes å få fiskedirektoratets og departementets samtykke til å omsette denne seien som »levendefisk« og til de prisene denne vare betinget. Seien ble bare bløttet i Ålesund, og deretter pakket iset i kasser.

Den 5. november gikk første partiet på en vanlig lastebil med presenning over lasten. To sjåfører ble sendt med og det hele gikk meget fint. Fisken kom fram til Oslo på 15 timer! I Oslo ble den kontrollert av godkjent vraker, kvaliteten var ypperlig, og stod fullt på høyde med levendefisk som tilføres med brønnbåter.

Første forsøket ble en suksess, og det ble fortsatt utover hele vinteren. Det kom etter hvert i stand en fast fiskerute til Oslo, og hittil er det gjort i alt 17 turer med 3000 kg i hver. Tilsammen er det sendt ca. 25 000 kg. En har ikke hatt et eneste uhell og fisken er blitt mottatt med begeistring av hovedstadens befolkning.

Det er ikke for mye sagt at disse eksperimentene betyr noe helt nytt og avgjørende for Oslos mattilførsler. Der er nå ført bevis for at fersk fisk kan bringes fram fra Vestlandshavn til Oslo med bibehold av alle dens kvalitetssegenskaper. Kan denne tilførsel organiseres slik at det ikke kommer 5 tonn til Oslo daglig, men det antall tonn som skal til for å tilfredsstille byens behov, så vil det innenlandske fiskeforbruk snart vise merkbar stigning.

Brislingtråling.

Av fiskeriassistent Thorbjørn Krog.

Brislingtråling er for norske fiskere et nytt og uprovet fiske, men da man i 1946 rustet ut trålere for sildefiske i Nordsjøen, var det nærliggende å prøve disse fartøyer også på brislingen. Fartøyene er moderne fiskekuttere på 70—80 fot, med en besetning på 6—7 mann. Man nytter de samme redskaper som under fisket i Nordsjøen, kun er trålens sildepose byttet ut med en mer finmasket pose, som egner seg bedre for fangst av brisling. Det fartøy undertegnede medfulgte var også utstyrt med moderne apparater som ekkolodd, radiotelefon og radiopeileapparat. Så vidt vites var det 3 norske trålere som deltok i dette fiske før jul forrige år. En av disse trålere gjorde også et forsøk i januar måned i år, den hadde da dispensasjon fra fredningsloven.

Trålingen foregår i Skagerak og Kattegat på de samme felter hvor de svenske og danske fiskere arbeider. Den dybde som gir de beste resultater for fangst av brisling er 40—50 m. Kommer man dypere har det vist seg at fangstene hovedsakelig består av sild. Man får sild også i 40—50 m dyp, men her treffer man også på rene brislingstimer. Ekkolodd er således en viktig del av utstyret for trålere som er ukjent med bunnforholdene, og som er ute etter en

Vintersildfisket pr. 2. febr. 1947.

Anvendelse	Dagsfangst						Total fangst 2/2	Mot i fjor samme dato
	27/1	28/1	29/1	30/1	31/1	1/2 2/2		
Eksporert fersk.....	15.680	28.220	41.179	23.321	7.055	48.875	164.240	3.400
Saltet.....	8.806	35.737	68.007	33.339	9.339	76.642	231.870	22.107
Hermetikk.....		2.757	1.482	1.686	405	13.091	19.421	1.970
Fabriksild.....	32.044	137.046	87.233	67.383	36.784	165.024	525.514	92.753
Agn.....	4.250	3.917	5.270	3.402	2.692	5.166	24.697	6.767
Fersk innenlands.....	150	3.975	3.220	3.579	1.276	5.434	17.634	11.765
Ialt	60.930	211.652	206.391	132.710	57.551	314.142	983.376	138.762
<i>Fangstredskap:</i>								
Snurpenot.....	60.930	156.077	129.240	54.641	500	205.233	606.621	75.275
Garn.....	—	55.575	77.151	78.069	57.051	108.909	376.755	63.487

rølig vær, og det har vist seg at om vinteren oppnås bestemt fiskesort. Værforholdene spiller en stor rolle ved dette fiske. Det krever før det første forholdsvis de beste resultater i klart, kaldt vær. Tåke gir også dårlige resultater. Der fiskes kun i den lyse tid på dagen, i mørket nytter det ikke. I januar måned reker man å ta 3 trekk pr. dag. Fangsten blir sortert ombord, i brisling, sild og annen fisk. Fangstene størrelse varierer meget. Det regnes som god fangst når man får 30—40 halvkasser pr. trekk. Som oftest må man regne med sildeblanding, samt en del annen fisk og fiskeyngel. Sildestørrelsen varierer fra blad-sildstørrelse til opp imot 30 cm.

De norske trålere leverer sin fangst fersk (iset) til hermetikkfabrikkene på Østlandet, hvor den blir videre behandlet. Man regner med å kunn ligge ute med 3 dagers fangst ombord, slik at man den fjerde dag er ved fabrikk. Hvis fangsten er så liten at det ikke lønner seg å gå hjem, blir den krydret ombord. I den anledning medbringes en del tønner, sukker og krydder.

Etter endt dagsverk på feltet følger de norske trålere de danske og svenske fiskeres eksempel og søker dansk eller svensk havn, etter som det passer best. Det har vært forsøkt oppankring ute på feltet om natten, men dette er man kommet bort fra, da den store skipstrafikk i forbindelse med plutselig innsettende tåke medfører kollisjonsfare. De norske fiskere må i det hele tatt, nå i begynnelsen, søke å nyttiggjøre seg de danske og svenske fiskeres årelange erfaringer i dette fiske. Man har fått inntrykk av at samarbeidet er det beste, især da med de danske fiskere. Likeledes har vedkommende myndigheter stillet seg velvillig ved havneanløp på dansk eller svensk side, dog må man være oppmerksom på at hvis man søker havn som er under havnemyndighetenes kontroll, må man være

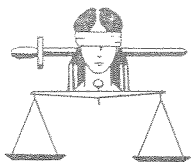
forberedt på å måtte betale havneavgift i vedkommende lands valuta. Der finnes imidlertid mange havner hvor sådan avgift ikke avkreves. Likeledes må man i tilfelle lengre tids landligge skulle inntreffe ha tilstrekkelig proviant ombord, da det er vanskelig å få komplettert denne uten svensk, resp. dansk valuta.

De svenske fiskere som driver trålfiske i Skagerak og Kattegat bruker skøyter fra ca. 60 fot og oppover til vel 70. Disse fartøyer driver også snurrevad- og snurpenotfiske, etter som sesongene skifter. Det er også de samme skøyter som driver trålfiske etter nordsjosild. Disse fartøyer utmerker seg ved sine kraftige motorer — fra 150 hk. og opp til 260. De er også meget sjødyktige.

Svenskene skjelner mellom 2 kvaliteter brisling — A og B. Det er brisling over og under 12 cm. Det er A-kvaliteten de norske hermetikkfabrikker er mest interessert i, da denne egner seg best til ansjosnedlegging. Det lot til at interessen for denne vare var stor blant Østlandsfabrikkene. Det ble endog gjort forsøk med import fra Sverige. Etter analyse ved Hermetikklaboratoriet viser det seg at brisling som ble fanget i Kattegat i januar måned har følgende fettinnhold:

9 —12 cm — 7,9 %
12,5—16 » — 9,2 »

Dette skulle gi et brukbart råstoff for ansjosnedleggingen, og da fabrikkene på denne tid har vanskelig for å skaffe seg råstoff innenlands, vil det være av betydning at de fiskere eller hermetikkfabrikanter som har interesse av å undersøke lønnsomheten av dette fiske, får den nødvendige dispensasjon. De norske trålere som hittil har forsøkt seg har visstnok ikke gjort noen god forretning, men det er ingen grunn til å tvile på at ikke også norske fiskere skulle få dette fiske til å lønne seg.

Lov og bestemmelser gitt i medhold av lov.

Norsk selfangst på Newfoundlandfeltet 1947.

Ved kgl. res. av 24. januar 1947 er bestemt:

»1. I henhold til § 1 i lov av 6. mars 1935 om fredning av sel, skal det i året 1947 være forbudt å fange, jage, anskytte eller drepe sel og klappmyss eller medvirke dertil i tiden før 10. mars på Newfoundlandfeltet, så langt nord som til 53 grader nordlig bredde.

2. Overtredelse av dette forbud straffes med bøter eller med fengsel inntil 3 måneder.

På samme måte straffes også reder som har gitt ordre til overtredelsen. Likeså skipsfører eller fangstleder — når overtredelsen er begått av noen av mannskapet eller av deltakere i ekspedisjonen — såfremt han ikke godtgjør at han har gjort det han kan for å hindre overtredelsen.

Den ulovlige fangst eller dens verdi blir å inndra til fordel for Statskassen. Dessuten kan fartøy og fangstutstyr eller verdien av dette inndras helt eller delvis når rederen eller skipsføreren eller fangstlederen er straffskyldig etter denne bestemmelse.»

Lovbeskyttelse for Hordaland Fiskesalslag S/L

Ved kgl. res. av 24. januar 1947 er det bestemt:

I. I medhold av § 1 i midlertidig lov om omsetning av råfisk av 18. juni 1938 skal det være forbudt å tilvirke, omsette og/eller utføre fisk som er ilandbrakt i Hordaland fylke, herunder også trålfanget fisk og fisk fra fjerne farvann, når fisken ikke er kjøpt gjennom fiskerorganisasjonen Hordaland Fiskesalslag S/L, hvis vedtekter er godkjent av Fiskeridepartementet. Unntatt fra forbudet er laks, sjørret, sild, brisling, håbrand, hummer, krabbe og reker, samt makrell i det tidsrom Norges Makrellag har lovbeskyttelse.

Bestemmelsen er ikke til hinder for tilvirking av egen fangst men omsetning og utførsel av denne fisk kommer inn under samme bestemmelser som fisk kjøpt gjennom laget.

Forbudet gjelder også biprodukter av fisk.

II. Hordaland Fiskesalslag S/L kan dispensere fra forbudet.

III. Fiskeridepartementet bemyndiges til:

a) Å fastsette eventuelle bestemmelser til kontroll

av gjennomførelsen og overholdelsen av det under punkt I fastsatte forbud.

b) Å fastsette bestemmelser om revisjon av Hordaland Fiskesalslag S/L's regnskaper, og å ansette offentlig kontrollør ved laget.

c) Å oppnevne en appellinstans til behandling av klager over lagets virksomhet fra andre enn fiskere, samt til å utferdige nærmere bestemmelser om appellinstansens sammensetning og virksomhet.

IV. Overtredelse av disse bestemmelser eller medvirking til eller forsøk på overtredelse straffes med bøter.

V. Denne resolusjon trer i kraft fra den tid Fiskeridepartementet bestemmer, og gjelder inntil utgangen av 1948.

Fiskeridepartementet har bestemt at resolusjonen skal tre i kraft 10. februar 1947.

Lovbeskyttelse for Sogn og Fjordane Fiskesalslag.

Ved kgl. res. av 24. januar 1947 er det bestemt:

I. I medhold av § 1 i midlertidig lov om omsetning av råfisk av 18. juni 1938 skal det være forbudt å tilvirke, omsette og/eller utføre fisk som er ilandbrakt i Sogn og Fjordane fylke, herunder også trålfanget fisk og fisk fra fjerne farvann, når fisken ikke er kjøpt gjennom fiskerorganisasjonen Sogn og Fjordane Fiskesalslag, hvis vedtekter er godkjent av Fiskeridepartementet.

Unntatt fra forbudet er laks, sjørret, sild, brisling, håbrand og reker, samt makrell i det tidsrom Norges Makrellag S/L har lovbeskyttelse.

Bestemmelsen er ikke til hinder for tilvirking av egen fangst, men omsetning og utførsel av denne fisk kommer inn under samme bestemmelser som fisk kjøpt gjennom laget.

Forbudet gjelder også biprodukter av fisk.

II. Sogn og Fjordane Fiskesalslag kan dispensere fra forbudet.

III. Fiskeridepartementet bemyndiges til:

a) Å fastsette eventuelle bestemmelser til kontroll av gjennomførelsen og overholdelsen av det under punkt I fastsatte forbud.

b) Å fastsette bestemmelser om revisjon av Sogn og Fjordane Fiskesalslags regnskaper og å ansette offentlig kontrollør ved laget.

c) Å oppnevne en appellinstans til behandling av klager over lagets virksomhet fra andre enn fiskere samt til å utferdige nærmere bestemmelser om appellinstansens sammensetning og virksomhet.

PAULSEN & SEMB — HAUGESUND

Telefon 2511 — Telegramadresse: «Populær»

Eksport: *Saltsild, fersksild, sildolje og sildemel***OLAF THUESTAD A.S. — HAUGESUND**Kommisjon og meklerleforretning. Vårsild og islandsild. Sildemel og sildolje. Tønner, salt, is og kasser. Telegr.adr.: «Sild».
Telefoner: 1705, 1205, privat 1016, 1021.**K. KOLBEINSEN A.S. — HAUGESUND**

SILDEKSPORT

Telegramadresse: Kolbro — Telefoner: 2694, 2624, privat 2625

SIGURD HAAVIK A.S. - HAUGESUND

Telefoner: Kontor 3166, 3176, privat 1566 Telegr.adr.: «Sildhavik»

Saltsild - Fersk og frossen sild - Fersk fisk

A.S. KOLNÆS — HAUGESUND

Eksport av sild — Import av salt

Saltlager — Lekterforretning

Telegramadresse: «Pedere». Telefoner 1753, 1750

Sild og fisk en gross og eksport.

Fryseri. Kjølelager. Isfabrikk.

HAUGESUND

BRØDR. HETLAND

BRYNE

Leverer Transportører - Patenterte Losseapparat

Komplett Maskineri for Sildoljefabrikker

SLEIPNER-MOTOREN

er alltid foran

Sleipner Motorfabrik A.s, Fredriksstad

TELEFON 3035

M. H. KIELLAND - Bergen

Telegr.adr. «Landkiel»

Etabl. 1865

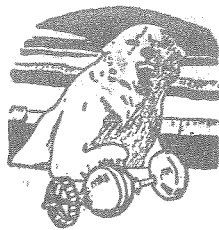
Rikstelefon 16 969

Kjøper alle sorter tran

IV. Overtredelse av disse bestemmelser eller medvirkning til eller forsøk på overtredelse straffes med bøter.

V. Denne resolusjon trer i kraft fra den tid Fiskeridepartementet bestemmer, og gjelder inntil utgangen av 1948.

Fiskeridepartementet har bestemt at resolusjonen trer i kraft 1. februar 1947.

H. KIRKEMO

MEK. VERKSTED

OSLO

Telegramadresse: PRESTO

Rikstelefon 41 64 99

Verkstedet..... 41 21 73

FRYSERIANLEGG

FILETERINGSMASKINER

Norges**Eksportkalender**

Eksportører som ikke har fått Norges Eksportråds sirkulære av 7. desember 1946 om opptagelse i den nye utgaven av Norges Eksportkalender, bes snarest henvende seg til Rådets kontor, Solplassen 1, Oslo. Det nødvendige skjema vil da bli tilsendt.

A.S. MASKINOMSETNING

GREFSEN

Nye og brukte maskiner
for skip og industri.

Kjøp og salg.

Fiskelaget Nordlys A.s

STAVANGER

Telegramadr.: Nordlys. Telefon 25014, privat 45321

Alle sorter fisk kjøpes og selges

Stavanger Preserving Co. A/s

STAVANGER

Kjøper Brisling og Småsild

Rikstelefon 25 770 Stavanger. Utenfor kontortid nr. 21 270

Telegramadresse: «Preserving»

Fisket i Finnmark fylke i tiden 1—25 jan 1947.

Fiskesort	Fangst- mengde	Anvendelse			
		Iset	Filet	Saltet	Hengt
	kg	kg	kg	kg	kg
Torsk	1 585 745	1 002 148	—	542 266	41 331
Hyse	347 107	312 802	—	7 419	26 886
Sei	794	755	—	39	—
Brosme	15 773	3 975	—	421	11 377
Kveite	20 801	20 801	—	—	—
Flyndre	4 414	4 414	—	—	—
Uer	1 156	1 156	—	—	—
Steinbit	911	632	—	279	—
I alt	1 976 701	1 346 683	—	550 424	79 594

Merk: I forbindelse med fisketallene oppgis i samlet lever-
mengde 1 417 hl. Ennvidere oppgis 439 hl damptran
og 146 hl rogn.

Fisk brakt iland i Møre og Romsdal fylke i tiden
1. - 25. januar 1947.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse		
		Iset	Saltet	Hengt
	kg	kg	kg	kg
Torsk	81 344	81 344	—	—
Sei	542 821	542 821	—	—
Lyr	—	—	—	—
Lange	18 660	18 660	—	—
Blålange	—	—	—	—
Brosme	7 464	5 894	1 300	270
Hyse	23 759	23 759	—	—
Lysing, kolmule ..	—	—	—	—
Kveite	1 195	1 195	—	—
Gullflyndre, rødsp.	553	553	—	—
Smørflyndre	262	262	—	—
Ål	—	—	—	—
Uer (rødfisk)	180	180	—	—
Steinbit	—	—	—	—
Breiflabb, ulke ..	—	—	—	—
Skate, rokke	7 378	7 378	—	—
Annen fisk	10 820	10 820	—	—
Håbrand	5 441	5 441	—	—
Pigghå	96 980	96 980	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—
Hummer	370	370	—	—
Reker	3 220	3 220	—	—
Krabbe	—	—	—	—
I alt	800 447	798 877	1 300	270
Herav til:				
Ålesund	451 201	451 201	—	—
Kristiansund N. ...	135 476	135 476	—	—
Smøla	50 530	50 260	—	270
Bud—Hustad	13 276	13 276	—	—
Ona—Bjørnsund ..	31 934	31 934	—	—
Bremsnes	118 030	116 730	1 300	—
Lever	220	—	—	—

Ilendbrakt fisk til Tromsø i tiden 1—25 januar 1947.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse			
		Iset	Filet	Saltet	Hengt
	kg	kg	kg	kg	kg
Torsk	285 605	138 222	54 355	93 028	—
Sei	—	—	—	—	—
Lange	3 160	—	—	3 160	—
Brosme	25 360	—	—	25 360	—
Hyse	66 055	61 535	—	3 220	1 300
Kveite	3 845	3 845	—	—	—
Gullflyndre	170	170	—	—	—
Uer	200	200	—	—	—
I alt	384 395	203 972	54 355	124 768	1 300

Ilendbrakt fisk til Måløy og omegn i tiden 1 januar
til 25 jan. 1947.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse	
		Iset	Saltet
	kg	kg	kg
Torsk	36 200	36 200	—
Sei	19 500	19 500	—
Levende sei	—	—	—
Lange	27 400	21 400	6 000
Brosme	8 000	8 000	—
Hyse	2 800	2 800	—
Kveite	1 400	1 400	—
Gullflyndre	550	550	—
Skate	700	700	—
Annen fisk	—	—	—
Håbrand	—	—	—
Pigghå	892 000	892 000	—
Makrellstørje	—	—	—
Hummer	—	—	—
Reker	1 000	1 000	—
Krabbe	—	—	—
I alt	989 550	983 550	6 000

Litteratur.

- Fish oil vitamins increased. Fishing Gazette, Dec. 1946, p. 64. N. Y.
- Kesteven, G. L.*: Population studies in fisheries biology. Nature. No. 4027, p. 10, London 1947.
- Lea, Einar*: L'asdic au service de la pêche. Pêche marit. 826, p. 28. Paris 1947.
- Lofotfisket. Smådrift eller storbruk i nye former. Brun, Trondheim 1946. Innbundet kr. 22.50.
- Morgan, Jean Marie*: L'industrie des filets de poisson congelé en Islande. Pêche marit. 826, p. 6. Paris 1947.

Tollsteder	Vårsild		Fetsild og småsild tnr.	Storsild tnr.	Islandsild tnr.	Brisling tnr.	Klippfisk i alt tonn	Tørrfisk i alt tonn	Regn tnr.	Regn forskj kg	Damp-tran tnr.	Rå-tran tnr.	Blank tnr.	Brun Blank tnr.	Hval-tran tnr.	Hval-olje tnr.	Hval-olje tonn
	Saltet tnr.	Flekkesild tnr.															
Fredrikstad ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	190
Oslo	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristiansand	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Egersund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stavanger	7 558	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopervik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skudenesh.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Haugesund ²⁾	1 805	—	164	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bergen ³⁾	61	—	3 225	210	1	—	170	439	13	26 551	1 066	—	837	—	—	—	138
Florø	—	—	—	—	—	—	17	—	—	51	—	—	—	—	—	—	—
Måløy ⁴⁾	—	—	—	—	—	—	592	14	—	145	—	—	—	—	—	—	—
Alesund ⁵⁾	—	—	—	—	100	—	—	—	—	1 995	—	—	—	—	—	—	—
Molde	—	—	1 000	—	—	—	1 080	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Kr.sund ⁶⁾	—	—	116	—	—	—	—	—	—	2 822	—	—	—	—	—	—	—
Trondheim	—	—	2 869	—	—	—	—	—	—	935	—	—	—	—	—	—	—
Bodø	—	—	—	—	—	—	280	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svolvær	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tromsø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andre ⁷⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt	9 424	—	7 374	210	101	—	2 141	461	15	33 103	3 063	—	1 389	93	—	—	328
I uken	61	—	4 321	210	1	—	1 769	305	1	26 531	299	—	935	34	—	—	60

Tollsteder	Herdet spisefett tonn	Sel-tran tnr.	Sildolje tnr.	Sild, fersk Sild, røykt tonn	Makrell, saltet tnr.	Makrell, fersk tonn	Laks, fersk kg	Levende ål kg	Annen fersk fisk tonn	Hummer kg	Reker kg	Fisk, saltet tonn	Silde, mel tonn	Torskemel tonn	Annet mel tonn	Sel-skinnskg	Hermetikktikk tonn	
																		Makrell, fersk kg
Fredrikstad	197	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
Oslo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristiansand	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Egersund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stavanger	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopervik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skudenesh.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Haugesund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bergen	—	294	815	123 680	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Florø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Måløy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Alesund	—	133	122	136 185	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Molde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krist.sund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Trondheim	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bodø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svolvær	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tromsø	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andre	—	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt	197	482	937	259 885	—	—	86	—	2 005	40 597	40 188	1 870	—	75	111	21 983	2 866	
I uken	37	193	847	84 100	—	—	—	—	1 177	9 748	24 533	123	—	—	50	—	1 505	

¹⁾ 216 kg krabbe. ²⁾ 1 793 kg haifinner. ³⁾ 170 tnr. nordsjesild, 15,7 tonn hvalkjøtt. ⁴⁾ 212 tnr. fettsyre av tran. ⁵⁾ 14675 kg fiskelim. ⁶⁾ 164 kg stearin, 400 kg rogn røykt, 3,9 tonn annen tran 423 kg laks røykt. ⁷⁾ 7 tonn røykt laks.

